

Драган М. Јерemiћ

Изложба слика „Дивагације“ проф. др Радослава Јосимовића

Будући да пред собом имамо слике једног пре-
васходно књижевно образованог човека, професора
теорије књижевности на Филолошком факултету
др Радослава Јосимовића, чини се да у њиховом
тумачењу треба, пре свега, поћи од њиховог заједни-
чког наслова: „Дивагације“. У том наслову има ви-
шесмислености, чије се тумачење може наћи у сва-
ком речнику страних речи. Ја сам изабрао једно
значење: лутање, тумарање. У том смислу ове речи
има оне скромности које има у свему што професор
Јосимовић ради, али и једне сасвим тачне констата-
ције: у својим сликама он лута по својој свести и
подсвести, налазећи и у једној и у другој разновр-
сне теме и симболе, много разноврсније него што се
могу наћи и код наших највећих професионалних
сликара. При том, не само да, посматрајући његове
слике, наилазимо на изразе његових личних дожи-
вљаја и неостварених или остварених жеља, него и
на низ реминисција из сусрета с разним културама
и њиховим уметничким изразима. Распон у тим ре-
минисценцијама иде од црначке скулптуре, преко
далекоистичног театра и коптских фресака, до са-
времених апстрактних умовања и пејзажа из кра-
јева у којима је Јосимовић боравио на студијским
путовањима. Распон тих подсећања је понекад ису-
више велики и, да бисмо их осетили, морамо и сами
да имамо иста или готово иста духовна ходочашћа
као и сликар.

Други смисао појма „дивагације“ стоји у вези
са тражењем нових материјала и изражајних сред-
става којима се Јосимовић служи. Насупрот тзв. на-
ивним сликарима, који под утицајем једног одређе-
ног учитеља или, пак, сами одмах налазе један одре-
ђени израз и остају му увек верни, он непрекидно
тражио нова изражајна средства и нове могућности,

радећи на материјалима који су ретки и који пружају и нове утиске. Почев од сликања на платну и хартији, преко слика на плути, до сликања на кори од дрвета, Јосимовић тражи и налази материјале који омогућују нове изражајне путеве, а посматрачу стицање нових утисака. И у том погледу његово „тумачење“ даје нам неубичајену ширину, која, сведочећи о лаганом, доследном, систематском прилажењу сликарској уметности, стоји врло далеко од често искувише брзе, нестрпљиве и манирске „производње“ тзв. наиваца.

Иако је, по мом мишљењу, професор Јосимовић и тематски, и по изражајним средствима, па и „занатски“ превазишао аматеризам, његово сликарство је, првенствено, само један од израза једне широко образоване и вишестрано обдарене личности. Гледајући његове слике, а и слушајући музику, која ће нам бити емитована са магнетофона, а коју највећим делом он сам је компоновао, нема сумње да је његово сликарство само један посебан вид изражавања оних његових идеја и испитивање духовних простора које је првенствено изразио у области књижевних истраживања. Његово сликарство је, нема сумње, израз личности, која настоји да не само речју, него и формом и бојом, изрази своју вишеструку пројекцију у свет уметничког израза, борећи се на тај начин против свих друштвених и духовних сила које настоје да сваку личност ограниче на мање или више уску специјализацију.

Присуствујући отварању ове изложбе постајемо саучесници у изражавању ове основне идеје која из ње зрачи. У неку руку, она постаје симбол једног напора да се бар ретки појединци већ сада отворе према универзалности која нам се чини идеалом будућег развоја човека и човечанства.